

Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavaehdotus viranomaislausunnoille

LLHall 15.12.2025
395/10.02.00/2025

Valmistelija Pesonen Ari Lapin liitto

Lapin liiton hallitus päätti kokouksessaan 25.8.2025 § 89 asettaa Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan valmisteluaineiston nähtäville. Valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 1.9. – 1.10.2025. Valmisteluaineistosta annettiin yhteensä 8 mielipidettä ja 16 lausuntoa. Lisäksi yksi mielipide annettiin ohjausryhmän kokouksen 12.11.2025 yhteydessä, joka liitetään annettuihin mielipiteisiin. Annettujen mielipiteiden ja lausuntojen perusteella on valmisteltu kaavaehdotus, josta maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 13 §:n mukaan tulee pyytää lausunnot viranomaisilta ja kaavan kannalta keskeisiltä yhteisöiltä ennen kaavaehdotuksen julkista nähtäville asettamista. Ohjausryhmä on käsitellyt kaavaehdotusta kokouksessaan 12.11.2025.

Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on sovittaa yhteen Sakatin kaivoshankkeen maankäytön tarpeet suunnittelualueen ympäristön, luonnon, luonnonsuojelun, asutuksen, poronhoidon, maiseman ja infrastruktuurin kanssa. Maakuntakaava laaditaan vaihekaavana siten, että kaavassa käsitellään lähtökohtaisesti vain kaivoshanketta koskevat teemat. Vaihemaakuntakaavassa esitetään kaivostoimintaan liittyvät alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet. Vaihemaakuntakaava kumoaa voimassa olevan Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 niiltä osin kuin uudessa vaihemaakuntakaavassa osoitetaan muutoksia.

Vaihemaakuntakaavassa on osoitettu kaivostoiminnan edellyttämä kaivosalue (EK-1), luonnonsuojelualueet (SL-1, nat-1 ja nat-2) ja maanalaisen kaivoksen likimääräinen sijainti (ek-ma). Lisäksi kaavassa on osoitettu kaivostoiminnan tarvitseman voimajohdon linjaus, joka on kaivosalueen sisällä ohjeellinen, yhdystien ohjeelliset/vaihtoehtoiset linjaukset, ohjeellinen/vaihtoehtoinen vesilinja ja ohjeellinen/vaihtoehtoinen vedenottoputki. Ehdotukseen on myös lisätty tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue sekä poronhoidon kannalta erityisen tärkeä alue/kohde/aita. Kaavakohteisiin liittyvillä määräyksillä sekä koko kaava-aluetta koskevilla yleismääräyksillä ohjataan yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Ehdotuksen laadinnan yhteydessä on kaavan liitteisiin valmistunut liite 12. Poronhoidon erillisselvityksen täydennysselvitys ja liite 13. Viiankaavan Natura 2000 -alueen suojeluperusteiden korvaaminen, suunnitteluperiaatteet.

Vaihemaakuntakaavan suunnittelu ja vaikutusten arviointi pohjautuu mm. [YVA-menettelyssä](#) tehtyihin selvityksiin, arviointityön tuloksiin ja yhteysviranomaisen annettuun perusteltuun päätelmään sekä [Naturan-arvioinnin päivitykseen](#) ja siitä annettuihin lausuntoihin.

Alueidenkäyttölain säätelämän kaavajärjestelmän peruseriaatteiden mukaan yleispiirteisempää maankäytön suunnitelmaa täsmennetään yksityiskohtaisemman suunnitelman yhteydessä. Maakuntakaavassa esitetty maankäyttöratkaisu täsmentyy kuntakaavoituksessa siten, että kuntakaavoissa (asema- ja yleiskaavat) ratkaistaan paikalliset alueidenkäyttöä koskevat kysymykset. Kuntakaavoissa tarkennetaan maakuntakaavassa osoitettuja liikenneyhteyksiä ja reittejä, teknisen huollon johtolinjoja, aluevarauksia sekä luonnon, maiseman, arkeologian ja rakennetun kulttuuriympäristön suojelua koskevia ratkaisuja.

Liitteenä Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavakartta, maakuntakaavakarttojen yhdistelmä ja kaavaselostus sekä päivitettyt erillisselvitykset liite 12. ja liite 13 ja ohjausryhmän kokouksen 12.11.2025 muistio.

Asian hallituksessa esittelee suunnittelujohtaja Ari Pesonen ja suunnitteluarkkitehti Pirjo Pellikka Ramboll Oy:stä.

Lisätiedot: suunnittelujohtaja Ari Pesonen ari.pesonen(at)lapinliitto.fi, puh. 040 5382257

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus päättää hyväksyä Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavaehdotuksen lähetettäväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 §:n mukaisesti lausunnoille.

Päätös